

Superàvit fiscal en un país català

Els Països Catalans suporten un enorme dèficit fiscal amb l'Estat. Excepte la Franja aragonesa de parla catalana: un exemple de com han de ser alguns serveis públics del nou país

A la tardor del 2004 al setmanari EL TEMPS va tenir un ampli ressò la presentació del llibre *L'espoli fiscal. Una asfíxia premeditada*, escrit conjuntament per Jordi Pons i un servidor (Editorial 3i4, València). Gràcies a l'obtenció parcial de dades de recaptació i de despesa pública de l'Estat per territoris entre el 1997 i el 2003, donàvem a conèixer per primer cop al gran públic el que fins llavors era un debat estrictament acadèmic: l'opacitat de les estadístiques oficials de la despesa pública del Govern central per territoris, en el que vam anomenar "el secret més ben guardat del Regne d'Espanya". *L'espoli fiscal* avui encara és tot un clàssic modern.

De llavors ençà, tots els estudis acadèmics i les balances fiscals (sense dades oficials per contrastar-les) que ha publicat el Ministeri d'Economia coincideixen en una mateixa fotografia: les Illes Balears, Catalunya i el País Valencià suporten cada any el pes de la mal anomenada "solidaritat interterritorial" de l'Estat, sigui quina sigui la metodologia de càlcul que es faci servir (Madrid no té dèficit fiscal amb el criteri de càlcul del flux monetari) i en una magnitud sense parió (entre el 12% i el 4% del seu PIB regional anual) en els països federals on es calculen balances fiscals.

Aragó figura sempre entre les regions espanyoles que reben més despesa pública en relació amb els impostos que aporten al Govern central. La Franja de Ponent és l'únic país de parla catalana on els seus habitants reben més diners públics de l'Estat dels que hi aporten

RAMON TREMOSA

via impostos. Així, hi ha petits pobles de muntanya de la Franja amb metge permanent tot l'any; els serveis d'ambulància i de suport a la gent gran hi són molt més efectius i àgils; les dotacions de capital públic (instal·lacions esportives, museus, paviment de carrers, enllumenat...) hi són força més elevades, així com també la restauració del patrimoni històric (esglésies, castells...) i els ajuts per al manteniment de les cases. Passa el mateix amb els ajuts per incentivar-hi noves activitats econòmiques.

Aragó és avui una potència europea en el conreu de la tòfona: aquest tubercle és la gran oportunitat econòmica per a territoris de muntanya pedregosos i apres, no aptes per al conreu o la ramaderia. El Govern aragonès ha pogut subvencionar generosament durant anys les

inversions dels seus pagesos que reconvertien els seus conreus en plantacions de tòfona. També els ha subvencionat la inoculació del fong de la tòfona a les alzines, la mà d'obra per plantar-les i fins i tot la instal·lació de tanques que fan falta per protegir les plantacions dels porcs senglars, que aprecien molt la tòfona pels seus efectes afrodisíacs. El contrast amb els productors lleidatans de tòfona que tenen els seus camps just a tocar de la frontera amb Aragó és lacerant: el Govern català no els ha pogut ajudar mai en res i massa sovint la burocràcia i la paperassa per tirar endavant les inversions a la banda catalana són molt menys propícies per als negocis.

Al País Valencià i a les Illes Balears la consciència de l'espoli fiscal creix, i està impulsant en el poder regional formacions polítiques que el denuncien i fan créixer el desig de més sobirania. A Catalunya avui hi ha un consens quasi general del maltractament fiscal que propicia l'Estat espanyol. L'últim capítol n'ha estat l'acord d'investidura del PP amb el PNB, que fa encara més evident la nostra discriminació fiscal: "Hi ha espanyols que cobren per ser-ho", va dir el president Puigdemont en saber els termes de millora del concert basc.

L'1 d'octubre Catalunya té l'oportunitat de guanyar un nou país i de començar a disposar de tots els seus impostos. Si feliçment és així, Aragó mostra alguns exemples de com ajudar i impulsar els seus pobles de muntanya, la qual cosa la nova Catalunya hauria de poder imitar.

Eurodiputat independent pel PDeCAT